

Nieuwsbrief nr. 19
28 mei 2022

voorwoord – pag. 2

zomerkalender 2022 – pag. 3

openingsconcert zomerseizoen: 19 juni - pag. 4

sinds Pasen 2022: nieuwe muziek op de speeltrommel - pag. 5

over wekking, uurslag en halfuurslag – pag. 6

verschenen in tijdschrift Campanae Lovanienses - pag. 7

uit Het Laatste Nieuws - pag. 8

bijzondere beiaardmomenten in Brugge – pag. 9

een nieuwe Ridder – pag. 10

Paul Vanden Abeele: nieuwe outfit en praalwagen voor beiaardier
van de Heilig Bloedprocessie – pag. 11

contact en lidmaatschap - pag. 12 - 13

onze sponsors - pag. 14

Voorwoord

Beste beiaardvrienden en sympathisanten,

Bij het neerpennen van het woordje van de voorzitter is het jaar 2022 al een heel eind gevorderd maar voor onze vereniging komt de echte start pas nu.

2022 is een jaar waar we als bestuur al een hele tijd naar uitkijken want het is exact 100 jaar geleden dat de Brugse Klokkenspelvereniging opgericht is. Enkele speciale activiteiten zijn er dan ook om onze honderdste verjaardag te accentueren.

Mag ik ook melden dat naast het beiaardgebeuren en het voetluiden van de brandklok we ons meer en meer zullen inzetten voor het wel en wee van het ganse Brugse Klokkenpatrimonium en zijn er leden die ons daarin willen helpen, die zijn zeer welkom.

Laat ons genieten tezamen van de vele mooie momenten die de Brugse beiaard ons dit seizoen zal brengen en dat zeker in een wereld waar er dagelijks nieuwe onzekerheden op ons afkomen.

René Keerman
Voorzitter

BRUGGE

**BEIAARD
CONCERTEN
2022**

BEIAARD CONCERTEN

LUISTERPLAATS:
BINNENKOER STADSHALLEN

ZONDAG 19-06 OM 16 UUR

Openingsconcert

Wim Berteloot (op Keermancarillon)
Stadsbeiaardier van Brugge, Menen en Diksmuide
en Roeselare in samenspel met

Ensemble Ravissant
Organisatie CC Brugge

WOENSDAG 15-06 OM 21 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

MAANDAG 20-06 OM 21 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

WOENSDAG 22-06 OM 21 UUR

Lorenz Meulebroek

Stadsbeiaardier van Dendermonde
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 27-06 OM 21 UUR

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

WOENSDAG 29-06 OM 21 UUR

Brecht Berteloot

Kon. Beiaardschool Jef Denyn Mechelen,
afstudeerjaar 2022
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

ZONDAG 03-07 OM 16 UUR

"Beiaard-plus-concert"

Madieke Marjon (NL) mezzo-sopraan
Zangeres bij Johann Strauss Orkest van André Rieu

Frank Steijns (NL) beiaard

Stadsbeiaardier van Maastricht,
Weert en Heerlen (NL)

Wim Berteloot - piano

Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 04-07 OM 21 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

WOENSDAG 06-07 OM 21 UUR

6-handig beiaard "triple-Wim"

Wim Berteloot - Wim Ruitenbeek (NL) -

Wim Van den Broeck

Stadsbeiaardiers van:
Brugge, Menen, Diksmuide en Roeselare
Harderwijk, Hilversum, Nijkerk, Tiel en Velsen
Diest, Genk en Peer
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 11-07 OM 21 UUR

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

WOENSDAG 13-07 OM 21 UUR

Piet Hamelink (NL)

Stadsbeiaardier van Axel en Sluis
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 18-07 OM 21 UUR

Koen Cosaert

Stadsbeiaardier van Kortrijk, Roeselare,
Harelbeke en Izegem

MAANDAG 25-07 OM 21 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

WOENSDAG 27-07 OM 21 UUR

Alfred Lesecq (F)

Stadsbeiaardier van Dunkerque, Hondschote en
Cappelle la Grande
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 01-08 OM 21 UUR

"Bells for 2" (4-handig beiaard)

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

ZATERDAG 06-08 OM 11 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem
Organisatie MAFestival

MAANDAG 08-08

Els Debevere

Stadsbeiaardier van Nieuwpoort

MAANDAG 15-08 OM 21 UUR

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

WOENSDAG 17-08 OM 21 UUR

Elizabeth Vitu (F)

Stadsbeiaardier Perpignan en Carcassonne
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 22-08 OM 21 UUR

Frank Deleu

Stadsbeiaardier van Damme, ere-stadsbeiaardier
van Brugge, Menen, Kortrijk en Izegem

WOENSDAG 24-08 OM 21 UUR

Audrey Dye

Stadsbeiaardier Wavre en Mons
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

ZATERDAG 27-08 OM 20.30 UUR

"Beiaard-plus-concert" Wim Berteloot

(op mobiele Keerman-carillon)

Stadsbeiaardier van Brugge, Menen,
Diksmuide en Roeselare
in samenspel met

Young Musicians Bruges

Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 29-08 OM 21 UUR

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

WOENSDAG 31-08 OM 21 UUR

Rien Donkersloot (NL)

Stadsbeiaardier van Goes Haarlem en Ridderkerk
Organisatie Brugse Klokkenspelvereniging

MAANDAG 05-09 OM 21 UUR

Koen Cosaert

Stadsbeiaardier van Kortrijk, Roeselare,
Harelbeke en Izegem

WOENSDAG 07-09 OM 21 UUR

Jean-Pierre Hautekiet

Stadsbeiaardier van Oostende en Veurne,
adj.-stadsbeiaardier van Brugge

MAANDAG 12-09 OM 21 UUR

Els Debevere

Stadsbeiaardier van Nieuwpoort

WOENSDAG 14-09 OM 21 UUR

Wim Berteloot

Stadsbeiaardier van Brugge, Menen,
Diksmuide en Roeselare

WOENSDAG 28-09 OM 20 UUR

In de stadsschouwburg Brugge

slotconcert

Wim Berteloot

(mobiele beiaard "Keermancarillon")
Stadsbeiaardier van Brugge, Menen,
Diksmuide en Roeselare

The Bare Necessities

o.l.v. Yentl Vanderiviere

Organisatie CC Brugge

Vlaanderen
verbeeldt werk

MB
Museum Brugge

Openingsconcert zomerseizoen 2022: 19 juni

BRUGGE

CULTUUR
CENTRUM
BRUGGE

OPENINGSconcert
BEIAARDSEIZOEN

Het College van Burgemeester en Schepenen & het beheersorgaan van Cultuurcentrum Brugge nodigen u vriendelijk uit op

Openingsconcert Beiaardseizoen

Wim Berteloot & Ensemble Ravissant
Van Weill tot Gershwin

Zondag 19 juni 2022 • 16.00 uur

Binnenkoer hallen Belfort, Markt 7, 8000 Brugge

Namens het College van Burgemeester en Schepenen,

Colin Beheydt
Algemeen directeur Stad en OCMW Brugge

Dirk De fauw
Burgemeester

CULTUURCENTRUM BRUGGE • 050 44 30 60 • CULTUURCENTRUM@BRUGGE.BE • WWW.CCBRUGGE.BE

Ensemble Ravissant volgt de levensloop van Kurt Weill. Via traditionele Klezmermuziek, langs het Berlijnse cabaret, over Parijse chansons gaat de reis tot in New York, waar Kurt Weill een succesvol componist van Broadway-musicals werd. Hij kwam er in contact met die andere iconen uit de musical: George Gershwin en Cole Porter.

Ensemble Ravissant gaat voor dit concert in dialoog met beiaardier Wim Berteloot. Een unieke muzikale combinatie die zorgt voor een swingend samenspel.

uitvoerders:

Kaatje Chiers – zang
Brecht Degryse – piano/accordeon
Frank Markey – klarinet/sax
Dominik Phylferoen – contrabas
Wim Berteloot – beiaard

ccbrugge.be/beiaard

Na het concert biedt de Brugse Klokkenspelvereniging u een receptie aan !

Sinds Pasen 2022: nieuwe muziek op de speeltrommel voor het automatisch spel

Voor de periode 2022-2024 klinkt deze muziek:

UUR:

Sonatine in G anh.5 Nr.1 Moderato & Romanze - Ludwig van Beethoven (1770-1827)

KWART NA:

K'en Brugge in m'n herte - Benny Scott (°1940)

HALF UUR:

Dance of the hours - Amilcare Poncielli (1834-1886)

KWART VOOR:

Ave Maria (fragment) - Joseph Ryelandt (1870-1965)

Motivatie voor de keuze:

Door de coronacrisis is het Beethovenjaar 2020 (250 jaar geboren), wat ondergesneeuwd. Met de Sonatine in G wordt Beethoven 2 jaar lang om het uur herdacht. Wie ooit pianoles volgde zal ongetwijfeld deze bevallige stukjes gespeeld hebben.

Door een petitie in 2021 werd het voorstel om "k'en Brugge in m'n herte" tot Brugs volkslied te maken voor de gemeenteraad gebracht en dit werd door het stadsbestuur bekrachtigd. Zo krijgt het lied van Benny Scott, 40 jaar na het verschijnen, een bijzondere erkenning.

De balletmuziek "Dance of the hours" komt aan het einde van akte 3 van de opera "La Gioconda". Hier is de titel van dit vrolijk melodietje uiteraard een knipoog naar het automatisch spel.

De Brugse componist baron Joseph Ryelandt was o.a. leraar contrapunt aan het Gentse muziekconservatorium en directeur van het Stedelijk Conservatorium van Brugge. Het Ave Maria is het meest gekende koorwerk van zijn hand.

Alle bewerkingen zijn gemaakt door Wim Berteloot, stadsbeiaardier

Over wekking, uurslag en halfuurslag

In de 15de eeuw ontstonden de eerste torenuurwerken. De wijzerplaat gaf enkel het uur en niet de minuten aan. Het waren deze kostbare toestellen die het economische en sociale leven in de stad regelden. Stadsrekeningen puilen uit van herstellingswerken want zonder stadsuurwerk viel het leven moeilijker te regelen. Al vlug werd er een klok aan gekoppeld voor de uurslag en de halfuurslag. In Brugge werd, bij defecten, een stadstrompettist ingehuurd die dag en nacht het uursignaal moest blazen.

Epître d'Orthea van Christine da Pizan, Codex Bodmer 49, fol. 11r, ca. 1460. Nu in Keulen, Fondation Martin Bodmer.

Toch kon er al wel eens discussie zijn over het aantal uurslagen. Daarom werden kleine voorslagklokjes toegevoegd aan de uurslagklok en half uurslagklok. Zo kon verwittigd worden dat de tijdsaanduiding zou volgen. Vandaar “wekking”. Door het uitbreiden van het aantal klokjes kon een speeltrommel een automatisch muziekje gaan spelen: zo kon men vooraf al horen dat de uurslag of de halfuurslag zou volgen. De oudste speeltrommels hadden vaste pinnen en konden geen nieuwe muziek spelen. Later kwamen de speeltrommels met verstelbare pinnen die een variatie aan muziek mogelijk maakten (de “versteek”). Zo is de Brugse speeltrommel van de Halletoren de grootste nog werkende speeltrommel ter wereld. Uit dit automatisch klokkenspel is de beiaard ontstaan die met een klavier wordt bespeeld. De oudste vermelding van een speelklavier vinden we in de stadsrekeningen van Oudenaarde onder het jaar 1510.

Eeuwige discussie was en is: hoeveel keer slaat de halfuurklok: evenveel keer als de voorafgaande uurslag? Of, evenveel keer als de komende uurslag? In Brugge koos men sinds jaar en dag voor de laatste oplossing. Kwestie dus van geen misverstanden te organiseren bij het tellen van het aantal halfuurslagen...

HET MANUEEL KLOKKENLUIDEN (DEEL 9): BRUGGE

Johan Degroote

Op 20 september 2017 arriveerde Paul Vanden Abeele aan het memoriaal 'Joris Dumery' in de Boeveriestraat. Vergezeld van zijn dame Jo begon hij met hamer en ladder de voorbereiding: de klok losmaken door twee metalen balken die onder de klok en rond de klepel hingen, vrij te maken. De klok heeft als slagtoon Fa1, weegt 700 kg, heeft een diameter van 1,05 m en werd door J. Dumery gegoten in 1742 in zijn atelier op de Vesten. Voor 1988, oprichting van het memoriaal, hing deze klok in het Belfort naast de Triomphante en luidde ze alarm bij brand, ruzie of straatgevechten. Ze kon niet worden geïntegreerd in de beiaard en kreeg sedert 1987 hier haar plek in een klokkenstoel. Het jaar erop begon Paul

met het 'klokkenstampen'.

Elk jaar opnieuw, o.a. aan het begin en het slot van de beiaardconcerten, ontvouwde hij zijn ladder, klom erop en ging boven en naast de klok staan. Met een duw van zijn voet op de plank boven de klok liet Paul de klok klinken. Dit luiden, niet meer in gebruik sedert W.O. I - want te gevaarlijk - hield hij tien minuten vol en af en toe probeerde hij ook te 'kleppen', de klepel langs één kant te laten slaan. "Op mijn jaren een fysiek niet te onderschatten karwei" meende Paul. Na het klokluiden nam hij de hamer om op de klok alarm te slaan.

Als Bruggeling van geboorte, zoon van muzikale ouders en vriend ten huize bij Toon Nauwelaerts,

Paul, bezig aan de voorbereidingen en de klok zelf (foto's: J. Degroote)

130

CAMPANAE LOVANIENSIS – DECEMBER 2021

Paul, klokkenstamper (foto: J. Degroote)

later E. Uten, kwam Paul al heel vlug in contact met muziek en klokken. Na zijn pensionering als behanger-stoffeerder nam hij de draad via de beiaard terug op via de Brugse Klokkenspel Vereniging.

Enkele merkwaardige anekdotes komen naar boven: Bij het overlijden van Koning Boudewijn liet hij de triomfklok 'wenen'. Met zijn merkwaardige 'hobby' bestookten de media hem meerdere keren. Buiten adem na het luiden kreeg hij van een reporter een micro onder de neus geduwd om uitleg te krijgen. "Ik weet echt niet meer wat ik toen vertelde"... Een Japans TV-station, geïnteresseerd in klokken-spellen en beiaarden in Vlaanderen, filmde in 1996 het stampen. Eén keer figureerde hij zelfs in een TV-programma waarin een

panel zijn geheime hobby moest raden.

Op 20 september 2003 luidde hij voor de honderdste keer met receptie door het stadsbestuur in Van Volden. Op 14 juni 11 voor de tweehonderdste keer en op 21 september, ter gelegenheid van zijn diamanten huwelijk met Jo, voor de laatste keer.

Toch gaat dit unieke klokluiden niet verloren want ondertussen werd zoon Erwin bereid gevonden dit voort te zetten. Ook zijn kleinzoon liet al interesse blijken. Borging van deze vorm van klokluiden is dus verzekerd!

Als klokkengilde 'verderaf' wensen we Paul nog veel goede jaren en zoon Erwin veel bekijks!

CAMPANAE LOVANIENSIS – DECEMBER 2021

131

De beiaard van Brugge klinkt zaterdag en zondag voor Oekraïne © Wannes Nimmegeers

Beiaard klinkt komend weekend luid voor Oekraïne: “We spelen Oekraïense muziekstukken, maar ook een Russisch; het is een boodschap van verbondenheid”

BRUGGE De Beiaard Wereld Federatie, die zo'n 630 beiaarden wereldwijd vertegenwoordigt, geeft zaterdag en zondag tussen 11 en 12 uur een boodschap van steun en oproep tot vrede. Alle beiaarden, ook die van Brugge, spelen dan Oekraïense muziek.

Bart Huysentruyt 03-03-22, 12:10 Laatste update: 03-03-22, 12:35

“Twee jaar geleden hadden we als gastspeler op de beiaard nog de Oekraïense Iryna Riabchun, een oud-leerlinge van de Mechelse beiaardschool”, vertelt beiaardier Wim Berteloot. “Zij is nu beiaardier in Kiev en ondervindt aan den lijve het oorlogsgeweld. Dankzij haar hebben we enkele partituren van Oekraïense muziekstukken in handen gekregen, die zaterdag en zondag tussen 11 en 12 uur te horen zullen zijn.” Dat ook een stuk van de beiaardier van Sint-Petersburg zal gespeeld worden, onderstreept dat het om een boodschap van verbondenheid, solidariteit en vrede gaat, tipt ook schepen Nico Blontrock (CD&V) aan. Zoals gebruikelijk kan de Bruggeling meevolgen op de binnenkoer van de Hallen, of via de Facebookpagina van de Brugse Klokkenspelvereniging.

Erfgoedweek Brugge 19-22 april:
Bezoek leerlingen Koninklijke Beiaardschool

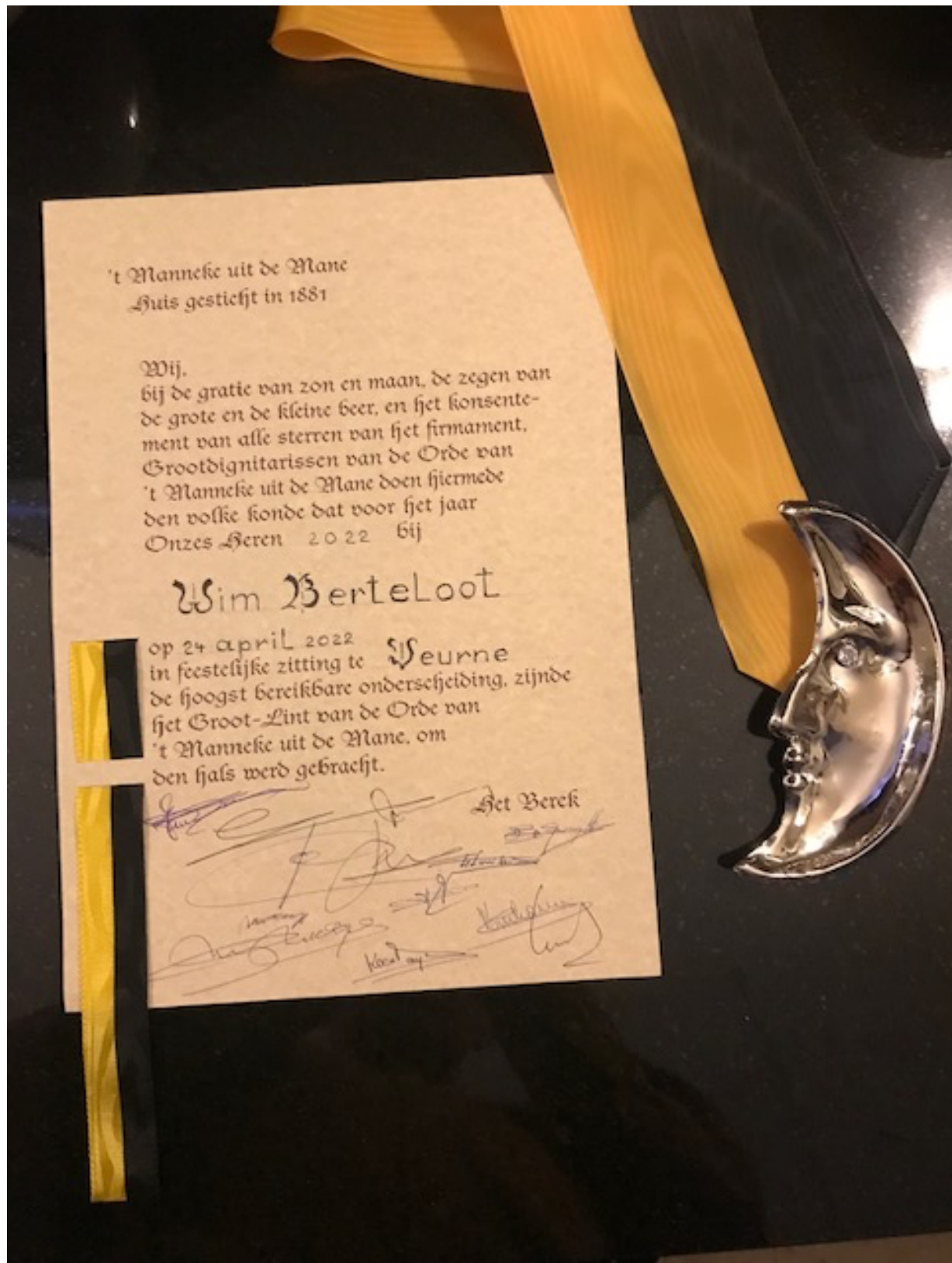

Beiaardcantus Brugge: 22 april

Wim Berteloot :

Ridder in de Orde van Het Manneke uit de Mane

Paul Vanden Abeele:
nieuwe outfit en praalwagen voor
de beiaardier van
de Heilig Bloedproecessie
26 mei 2022

bezoek onze website:

www.carillon-brugge.be

of met gebruik van
deze QR-code

volg de
beiaardbespelingen op
woensdag, zaterdag en
zondag om 11:00u live op
de Facebookpagina van
de Brugse
Klokkenpelvereniging

<https://www.facebook.com/CarillonBrugge>

of surf naar:

[https://www.visitbruges.be/werelderfgoed/
beiaard-2/live-stream-beiaardconcerten](https://www.visitbruges.be/werelderfgoed/beiaard-2/live-stream-beiaardconcerten)

Brugse Klokkenspelvereniging vzw

Willemijnendreef 32
8000 Brugge

Bestuur:

René Keerman, voorzitter,

Paul De Gryze, secretaris,

Paul Vanden Abeele, , Dirk Vandamme, Edmond Van Eeghem, bestuurders

Wim Berteloot en Frank Deleu, adviseurs.

lidgeld: 15 €

meer mag ook

stort op BE02 2800 4787 9540

wenst u deze Nieuwsbrief niet meer te ontvangen:

mail naar : brugse.klokkenspelvereniging@gmail.com

meer info op onze website:

www.carillon-brugge.be

De BKV wordt gesteund door de stad Brugge

wij danken onze sponsors

die onze werking mee onder-steunen

Brouwerij Bourgogne des Flandres

Kartuizerinnenstraat 6, 8000 Brugge

Climatherm b.v.b.a.

Oostendsesteenweg 169, 8000 Brugge

Clock-O-Matic

De Vunt 14, 3220 Holsbeek

Corona

Gouden Handstraat 17, 8000 Brugge

Curando-West

Speelpleinlaan 44, 8310 Brugge

Restaurant De Koetse

Oude Burg 31, 8000 Brugge

Advocatenkantoor Depla & Vennoten

Karel van Manderstraat 123, 8310 Brugge

Chocolatier Pol Depla

Eekhoutstraat 23/27, 8000 Brugge

Hippo-Services b.v.b.a.

Gemene Weidestraat 61, 8000 Brugge

Interparking N.V.

Brederodestraat 9, 1000 Brussel

Wijnhandel K.D.V.

Vandebergheweg 1, 8340 Sijsele-Damme

Brasserie Livingroom 102

Sluisstraat 102, 8300 Knokke

Vastgoed Meuleman & Loeters

Bruggestraat 1, 8020 Oostkamp

Paparazzo

Sint-Jansplein 2, 8000 Brugge

Rombaux

Mallebergplaats 13, 8000 Brugge

Restaurant Sint-Joris

Markt 29, 8000 Brugge

T-Elek

Veldstraat 29, 8200 Brugge

**Restaurant, Tearoom, Feestzalen
Zandberghoeve**

Zandberg 12, 8730 Beernem